

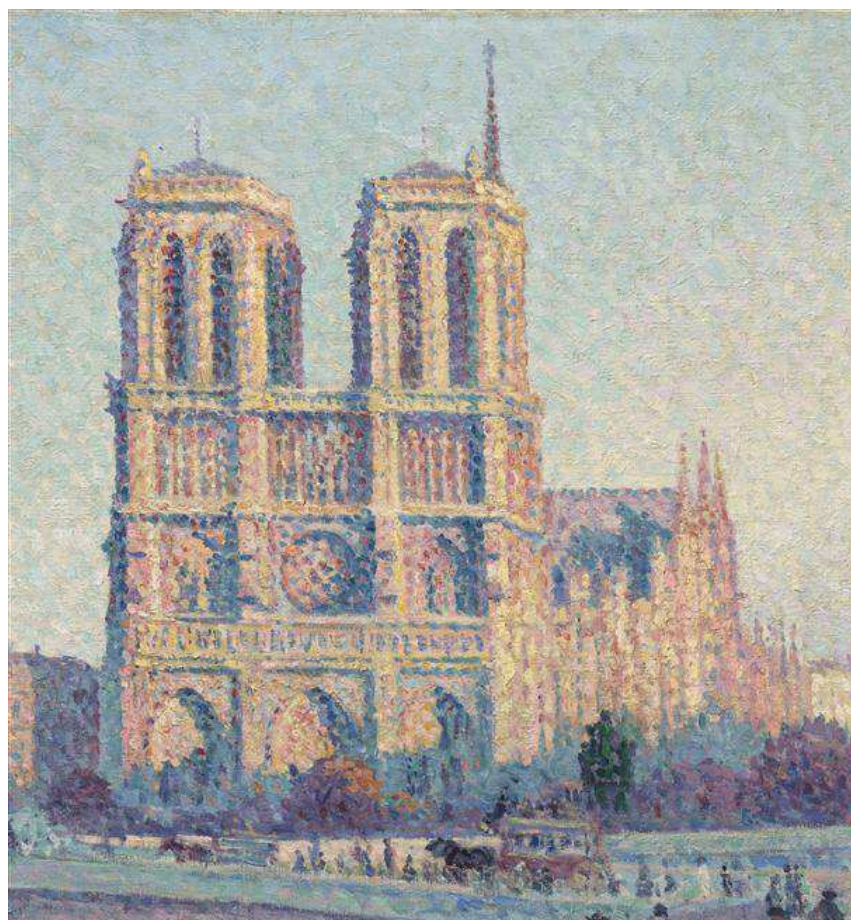
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

4^η ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ & ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙΔΑΚΤΟΡΩΝ

Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Σάββατο 11 Μαΐου 2019

9:00-18:00

Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων

Ακαδημίας 50

Οργανωτική Επιτροπή:

Μαβίνα Πανταζάρα, Επίκουρη Καθηγήτρια Μετάφρασης

Νικόλας Μανιτάκης, Επίκουρος Καθηγητής Ιστορίας Γαλλικού Πολιτισμού

Εικόνα εξωφύλλου:

Maximilien Luce (1858-1941), The Quai Saint-Michel and Notre-Dame (detail), 1901, Paris, Musée d'Orsay, © RMN-Grand Palais (Musée d'Orsay) / Hervé Lewandowski.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

9:00 – 9:30	ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ – ΥΠΟΔΟΧΗ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ
9:30 – 11:00	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Προεδρείο: Λουκία Ευθυμίου
9:30 – 9:50	Serge Loens <i>La Reine de Chypre : le passé français de Chypre dans un opéra du XIXe siècle</i>
9:50 – 10:10	Αναστασία Τσαγκαράκη <i>Η Περίληψις των Συμβάντων του Τακτικού Σώματος του Σπ. Σωνιέρου. Συμβολή στην ιστοριογραφία του Αγώνα.</i>
10:10– 10:30	Πέτρος Τσακαλιάδης Σωτηράκογλου Τα παιδιά της δεκαετίας του '90 στις σελίδες των γαλλόφωνων κόμικς
10:30 – 11:00	Συζήτηση
11:00 – 11:30	Διάλειμμα
11:30 – 12:30	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ»
11:30 – 11:45	Δέσποινα Προβατά, Διευθύντρια του ΠΜΣ Γενική παρουσίαση του Προγράμματος
11:45 – 12:15	Βιβιάνα Κοντοπάνου, κατεύθυνση Λογοτεχνίας-Πολιτισμού Μαριέττα Λούβαρη, κατεύθυνση Μετάφρασης Αθηνά Πεντίδη, κατεύθυνση Μετάφρασης Εμπειρίες των φοιτητών του ΠΜΣ από τον πρώτο κύκλο λειτουργίας του
12:15 – 12:30	Συζήτηση – Ερωτήσεις

- 12:30 – 14:00 ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ & ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΟΛΟΓΙΑΣ**
Προεδρείο: Ελένη Τζιάφα
- 12:30 – 12:50 Ιουλία Γιαννούλη**
La psychose dans la littérature. *Thérèse et Francoyannou*, deux figures délirantes ou tragiques ?
- 12:50 – 13:10 Χριστίνα Ντάνου**
Οι ελληνικές μεταμορφώσεις των μολιερικών ηρώων στις μεταφράσεις του 20ού και του 21ου αιώνα
- 13:10 – 13:30 Μαρία Μητσοπούλου**
Η εικόνα του Άλλου στη γαλλική και ελληνική λογοτεχνία του Πρώτου παγκόσμιου πολέμου
- 13:30 – 14:00** Συζήτηση
- 14:00 – 15:00 Διάλειμμα**
- 15:00 – 16:30 ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ**
Προεδρείο: Μαρίνα Βήχου
- 15:00 – 15:20 Κατερίνα Κριμπόγιαννη**
Conscience métalinguistique : enquête sur la possibilité du terrain grec d'accueillir les Approches Plurielles (APLI)
- 15:20 – 15:40 Μάρθα Ασφή**
La médiation linguistique dans le système de certifications du CIEP en Grèce (niveau C1)
- 15:40 – 16:00 Σοφία Τσιώλη**
Αναπτύσσοντας μια ερευνητική-συναρμολογία: η περίπτωση των εργαλείων που βασίζονται στην τέχνη
- 16:00 – 16:30** Συζήτηση

**16:30 – 17:30 Κοινό Ελληνογαλλικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ:
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ
ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ»**

Στρογγυλή τράπεζα: La rédaction du mémoire en master 2. Les étudiantes du Master franco-hellénique parlent de leur expérience.

Συντονίστρια: **Μαρία-Χριστίνα Αναστασιάδη, Διευθύντρια του ΠΜΣ**

Συμμετέχουν οι φοιτήτριες: Νιόβη Αντωνίου, Elina Brousse, Θάλεια Ματζάνα, Μαρίζα-Ζωή Μαυρίδου, Αθανασία Οικονομάκη, Παρασκευή Τυροβολά

17:30 – 18:00 Συζήτηση – Ερωτήσεις

18:00 ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ

(κατ' αλφαβητική σειρά των ομιλητών)

Ασφή Μάρθα

martha.asfi2013@gmail.com

Υποψήφια Διδάκτορας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας

Συνεπιβλέποντες Καθηγητές:

Jean-Pierre Cuq, Université de Nice Sophia Antipolis – Αργυρώ Πρόσκολλη, ΕΚΠΑ

La médiation linguistique dans le système de certifications du CIEP en Grèce (niveau C1)

Depuis 2001, année d'apparition du concept de plurilinguisme, l'enseignement/apprentissage des langues devient indispensable. Par conséquent, l'obtention d'une certification, voire de niveau supérieur, est considérée comme très importante pour l'accès au marché du travail. Eu égard à cet état de la situation des certifications en langues, nous nous sommes interrogée sur les contenus des épreuves relatives à la maîtrise de la langue française en Grèce, pour ce qui est des compétences et surtout les activités de communication langagière évaluées.

Nous avons ainsi constaté que, parmi les quatre activités de communication langagière, la réception, la production et l'interaction, sont suffisamment traitées dans le CECR (voir les référentiels par niveau, les descripteurs, les curriculums, les manuels et les certifications), ce qui n'est pas le cas de la médiation qui demeure peu étudiée et sans pistes d'exploitation. C'est la raison pour laquelle nous avons décidé de mettre cette notion au cœur de notre problématique qui se focalise sur le rôle de la médiation linguistique écrite et les possibilités d'évaluation de sa mise en pratique dans une perspective de développement de la compétence plurilingue/pluriculturelle favorisant l'intercompréhension.

L'échantillon de notre corpus est composé de copies d'épreuve de production écrite (exercice 1 : synthèse) aux examens du DALF C 1 du CIEP de mai 2016. Pour ce qui est de la méthodologie de recherche choisie, nous avons procédé à une étude mixte de notre corpus à travers l'examen quantitatif et qualitatif des copies des candidats.

Dans le cadre de cette journée d'étude, nous envisageons de présenter les tendances générales de résultats recueillis par l'analyse quantitative concernant les facteurs et les variantes qui déterminent les performances des candidats grecs à l'épreuve de médiation linguistique écrite.

Bibliographie

- ELA. *Études de linguistique appliquée* (2012), n°167, La médiation linguistique : entre traduction et enseignement des langues vivantes.
- Lévy D., Zarate G. (2003). *La médiation et la didactique des langues et des cultures* – Le français dans le monde, n° spécial.

Γιαννούλη Ιουλία

juliagian@yahoo.com

Υποψήφια Διδάκτορας Γαλλικής και Συγκριτικής Λογοτεχνίας

Επιβλέπων Καθηγητής: Δημήτριος Roboly

La psychose dans la littérature.

Thérèse et Francoyannou, deux figures délirantes ou tragiques ?

Notre étude se propose d'étudier la notion du terme « folie » depuis l'antiquité grecque jusqu'à l'heure actuelle. Ce terme avait déjà occupé assez de philosophes, des hommes de lettres, des psychiatres même des artistes et des écrivains. Ainsi, on est appelé à examiner les formes de son apparition dans la littérature européenne voire dans les textes littéraires français et grecs. Dans un premier lieu, on va examiner l'apparition de la folie dans les œuvres françaises et puis dans la production littéraire grecque. Ensuite, il serait nécessaire de s'interroger si Thérèse Raquin l'héroïne zolienne et Francoyannou l'héroïne papadiamantienne constituent des personnes psychotiques souffrant d'une série des troubles psychologiques ou elles représentent le modèle traditionnel d'une femme criminelle. En dernier lieu, on va étudier le comportement des deux femmes d'un point de vue psychopathologique. Si on était témoin d'un procès-verbal, on condamnerait Thérèse Raquin et Francoyannou en tant que criminelles ou elles seraient acquittées ? Thérèse dominée par ses nerfs arrive au suicide. Mais quel est le motif caché de la tueuse de Papadiamantis qui la pousse à tuer des petites filles ? Il s'agit d'une femme souffrant d'une psychonévrose obsessionnelle ou elle porte le poids moral d'une société ancrée aux ordres du passé ?

Bibliographie sélective

- Aslanidis, E. G. (1988). *L'élément maternel dans La Tueuse de Papadiamantis* Essai Psychanalytique [en grec]. Athènes : Editions Kedros-Rappa.
- Chartokollis, P. (1999). *Littérature et Psychanalyse* [en grec]. Athènes : Éditions Themelio.
- Courakis, N. E. (2006). *La Tueuse de Papadiamantis. Une approche criminologique et pénale* [en grec], disponible sur : <<http://www.slideshare.net/terracomputerata/ss-5072174>>.
- Kargakos, S. (1987). *Réétudier la nouvelle de Fonissa* [en grec]. Athènes : Gutenberg.
- Pappas, G. H. (2013). *La folie et l'absurde dans la littérature hellénique, Depuis Solomos jusqu'à l'heure actuelle* [en grec]. Athènes : Diapolitismos.
- Roumanis, G. I. (1954). *Si on condamnait la Tueuse de Papadiamantis, Un Procès-verbal philologique* [en grec]. Athènes.

Κριμπόγιαννη Κατερίνα

katerinakri@frl.uoa.gr

Υποψήφια Διδάκτορας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Αργυρώ Μουστάκη

Conscience métalinguistique : enquête sur la possibilité du terrain grec d'accueillir les Approches Plurielles (APLI)

Malgré le fait que les directives éducatives européennes soient ciblées sur la didactique du plurilinguisme, on n'a pas encore adopté en Grèce des approches favorisant chez l'apprenant le développement d'un répertoire plurilingue. Dans le but de proposer des pistes pour mettre en place de manière adaptée les APLI au cours de FLE au primaire, nous avons étudié la littérature existante afin de trouver un élément-clé sur lequel on pourrait baser cette adaptation. À l'issue de cette étude nous avons constaté que la *conscience métalinguistique*, dans l'acception psycholinguistique du terme (Gombert 1990), peut constituer un point de repère sûr pour l'enseignant qui souhaite orienter ses pratiques de manière à favoriser le plurilinguisme de ses apprenants.

L'objectif général formulé à l'origine de notre enquête consistait à examiner la situation actuelle du terrain grec par rapport à l'espace accordé à l'émergence de la conscience métalinguistique et à quel niveau ce terrain est prêt à accueillir des approches comme les APLI exigeant la réflexion systématique sur les langues et le langage.

Dans la présente communication, nous allons présenter et discuter les résultats émanant d'un des volets de notre enquête, concernant les pratiques métalinguistiques actuelles des enseignants de FLE à l'école primaire publique hellénique, ainsi que les représentations de ces derniers sur la valeur et l'impact de ces pratiques.

Ainsi donc, à travers deux outils de recherche, à savoir un questionnaire et un entretien directif destinés à 157 et 8 enseignants respectivement, nous avons tenté de répondre aux questions de recherche suivantes :

1. Les enseignants de FLE du primaire effectuent-ils des comparaisons entre différentes langues dans leur cours et, si oui, de quelle manière ?
2. Les enseignants de FLE connaissent-ils les APLI et quelles sont leurs représentations sur celles-ci ?
3. Quelles sont les représentations des enseignants sur les pratiques métalinguistiques après avoir observé un cours basé sur les APLI ?

Références bibliographiques

- Cicurel, F. (1985). *Parole sur parole ou le métalangage dans la classe de langue*. Paris: Clé international.
- Cummins, J. (2017). Teaching for Transfer in Multilingual School Contexts. In O. Garcia, A. M. Lin, & S. May, *Bilingual and Multilingual Education* (pp. 103-116). Cham: Springer International Publishing AG.
- De Bot, K. (2004). The Multilingual Lexicon: Modelling Selection and Control. *International Journal of Multilingualism*, 1:1, 17-32.
- Gombert, J. E. (1990). *Le développement métalinguistique*. Paris: PUF.
- Jessner, U., Allgauer-Hackl, E., & Hofer, B. (2016). Emerging Multilingual Awareness in Educational Contexts: From Theory to practice. *The Canadian Modern Language Review / La Revue canadienne des langues vivantes*, n° 72, 2 (May / mai), 157-182.

Loens Serge

sergeloens@hotmail.com

Υποψήφιος Διδάκτορας Ιστορίας Γαλλικού Πολιτισμού

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Δέσποινα Προβατά

***La Reine de Chypre :* le passé français de Chypre dans un opéra du XIXe siècle**

Notre thèse se situe dans le cadre des transferts culturels franco-chypriotes et examine l'image de Chypre en France. Ainsi nous concentrons-nous, entre autres, sur les éléments jugés pertinents que publie la presse du XIXe siècle concernant Chypre. Notre objectif est de constituer l'image que les Français se font de l'île dans un siècle où émergent en Europe les consciences nationales. Alors que la France passe de l'Empire à la Monarchie puis à la République à plusieurs reprises, l'empire britannique s'étend à travers le monde et les Balkans se libèrent du joug ottoman.

Dans cette vague de grands changements géopolitiques, le XIXe siècle français voit aussi émerger un besoin de se tourner vers les heures de gloire des Français et des Latins. L'étude de *La Reine de Chypre*, un opéra de 1841, constitue donc une partie de notre recherche sur la réception de l'image de Chypre dans la France du XIXe siècle. Cette œuvre en cinq actes présente la chute de la famille royale des Lusignan, quatre cents ans plus tôt, accélérée par des plans vénitiens pour prendre le contrôle de l'île en mariant Catarina Cornaro au nouveau roi de Chypre imposé par Venise. Une fois ce roi mort, Catarina échappe au plan initial mais compte garder la régence.

La Reine de Chypre, composé par Fromental Halévy sur le livret de Jules-Henri Vernoy de Saint-Georges, est présenté pour la première fois le 22 décembre 1841 à l'Académie Royale de Musique. Cette œuvre a une résonance importante dans la presse de l'époque. Nombreux sont ceux qui encensent la première, d'autres se montrent plus critiques. Le fait est que les revues contemporaines à cette représentation diffusent un grand nombre d'articles, de critiques mais aussi de caricatures, d'esquisses de costumes et de maquettes de scènes faisant voyager les lecteurs entre Venise et Chypre.

Bibliographie

Écho de la littérature et des beaux-arts en France et à l'étranger,
<https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k61182427>, novembre 1841.

ESPAGNE Michel, « La fonction de la traduction dans les transferts culturels franco-allemands aux XVIIIe et XIXe siècles. Le problème des traducteurs germanophones », *Revue d'Histoire littéraire de la France*, 97e Année, 1997, n° 3, p. 413-427.

ESPAGNE Michel, « La notion de transfert culturel », *Revue Sciences/Lettres*, 19 avril 2012, n° 1.

LORMIER Paul (1813-1895) Dessinateur, [*La reine de Chypre : vingt-cinq maquettes de costumes / par Paul Lormier*], <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b84545576>, 1841.

SAINT-GEORGES Henri de (1799-1875), *La reine de Chypre : opéra en 5 actes / paroles de M. de Saint-Georges ; musique de F. Halévy...*, Paris, M. Schlesinger, 1841.

Μητσοπούλου Μαρία

tarelaki@yahoo.gr

Υποψήφια Διδάκτορας Γαλλικής και Συγκριτικής Λογοτεχνίας

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Τατσοπούλου Ελένη

Η λιποταξία στη μυθοπλασία του Πρώτου παγκόσμιου πολέμου

Ο Μεγάλος Πόλεμος προκάλεσε -ήδη από την αρχή του- μία πλούσια μυθιστορηματική παραγωγή και μάλιστα ανέδειξε σημαντικούς λογοτέχνες. Η πολεμική λογοτεχνία παρουσίασε πολλές πτυχές του πολέμου που κάποιες αποτέλεσαν στη συνέχεια και αντικείμενο της έρευνας των ιστορικών. Θα προσεγγίσουμε μία από τις «αντιηρωικές» πλευρές του, την εικόνα του λιποτάκτη, έτσι όπως καταγράφεται από τους λογοτέχνες αυτόπτες-μάρτυρες του πολέμου, στα γαλλικά και ελληνικά κείμενα που αποτελούν το αντικείμενο της έρευνάς μας. Η λιποταξία αποτελεί φαινόμενο κάθε πολέμου και ως στρατιωτική παράβαση επισύρει βαρύτατες ποινές. Κατά τη διάρκεια του πολέμου διευρύνθηκε ως προς τις μορφές της και ένας όχι αμελητέος αριθμός στρατευμένων γνώρισε τις συνέπειές της.

Η λιποταξία αποτελεί μια μορφή ανυπακοής, μια έμπρακτη άρνηση της πολεμικής διαδικασίας. Η προσέγγιση των λογοτεχνών παρουσιάζει τα προσωπικά κίνητρα των φυγόστρατων αλλά συγχρόνως φωτογραφίζει το είδος του πολέμου, τις κοινωνικές συνθήκες και νοοτροπίες της εποχής, αναδεικνύοντας τις ομοιότητες αλλά και τις διαφορές ανάμεσα στην ελληνική και γαλλική πραγματικότητα των ετών 1914-1918. Η λογοτεχνική εικόνα του λιποτάκτη δίνεται από την πλευρά του στρατιώτη και όχι της εξουσίας και η εικόνα αυτή αφορά τόσο τον εχθρό που λιποτακτεί όσο και τον συστρατιώτη. Οι αφηγητές των κειμένων δεν επικρίνουν τις αποκλίνουσες αυτές συμπεριφορές, δείχνουν μάλλον να τις κατανοούν και αποτελούν αφορμή για να ασκήσουν κριτική όχι στα άτομα αλλά στην εξουσία και στις υπάρχουσες συνθήκες. Η αντιπολεμική λογοτεχνία χρησιμοποιεί, λοιπόν, και αυτές τις περιθωριακές, αντιηρωικές συμπεριφορές για να δείξει τον παραλογισμό και τη βιαιότητα του πολέμου.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Nicolas Beaupré, *Écrire en guerre, écrire la guerre*, Paris, CNRS éditions, 2006, p.292.

François Cochet, *Survivre au front, 1914-1918 : les Poilus entre contrainte et consentement*, Paris, 14-18 éditions, 2005, p.263.

Daniel-Henri Pageaux, *La littérature générale et comparée*, Paris, Armand Colin, 1994, p. 192.

Léon Riegel, *Guerre et littérature. Le bouleversement des consciences dans la littérature romanesque inspirée par la Grande Guerre (littératures française, anglaise, anglo-saxonne et allemande) 1910-1930*, Paris, Klincksieck, 1978, p.649.

Ντάνου Χριστίνα

xristina.ntan@gmail.com

Υποψήφια Διδάκτορας Μεταφρασεολογίας

Επιβλέπων καθηγητής: Γεώργιος Βάρσος

**Οι ελληνικές μεταμορφώσεις των μολιερικών ηρώων στις μεταφράσεις
του 20ού και του 21ου αιώνα:**

Σχεδιασμός και οργάνωση συγκριτικής μελέτης μεταφρασμάτων

Η παρούσα ομιλία θα πραγματοποιηθεί στα πλαίσια της διδακτορικής διατριβής με τίτλο: *Οι ελληνικές μεταμορφώσεις μολιερικών ηρώων: Συγκριτική μελέτη ελληνικών μεταφράσεων του 20^{ου} και του 21^{ου} αιώνα*. Αντικείμενο της ομιλίας θα είναι η ανάδειξη των δυσκολιών και των προβλημάτων σχεδιασμού και οργάνωσης της συγκριτικής μελέτης μεταφρασμάτων του μολιερικού θεατρικού έργου *Μισάνθρωπος*. Στόχος είναι να παρουσιαστούν μεθοδολογικές και πρακτικές δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν, αλλά και όσες εκκρεμούν, ακόμη, σε αυτό το στάδιο της, εν λόγω, διδακτορικής διατριβής. Το στάδιο του σχεδιασμού και της οργάνωσης της συγκριτικής μελέτης είναι σημαντικό για τον ερευνητή. Σε αυτό το σημείο της ερευνητικής διαδικασίας, οι αποφάσεις και οι επιλογές του καθορίζουν τη μορφή της εργασίας του και, κατ' επέκταση, επηρεάζουν το τελικό αποτέλεσμα. Η διαδικασία του σχεδιασμού της συγκριτικής προσέγγισης έχει αρκετά στάδια, τα οποία θα παρουσιαστούν.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Bassnett Susan, *Translation Studies*, revised edition, London and New York: Routledge, 1991.

Berman Antoine, *Pour une critique des traductions : John Donne*, Paris, Gallimard, 1995.

Bly Robert, "The Eight Stages of Translation", in William Frawley, *Translation: Literary, Linguistic and Philosophical Perspectives*, Newark: University of Delaware Press and London: Associated University Presses, 1984, 67-89.

Boase-Beier, Jean and Michael Holman, *The Practices of Literary Translation*, Manchester: St. Jerome, 1999.

Johnston David, *Stages of Translation*, Bath: Absolute Classics, 1996.

Τσαγκαράκη Αναστασία

nattsag@hotmail.com

Υποψήφια Διδάκτορας Ιστορίας Γαλλικού Πολιτισμού

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Δέσποινα Προβατά

**Η Περίληψις των Συμβάντων του Τακτικού Σώματος του Σπ. Σωνιέρου.
Συμβολή στην ιστοριογραφία του Αγώνα.**

Ο στρατιωτικός αγώνας του Ελληνικού έθνους κατά του τουρκικού ζυγού αποτελεί ίσως το πιο σημαντικό κεφάλαιο στην Ιστοριογραφία του Αγώνα με πολυάριθμους συγγραφείς και ποικίλα έργα μικρής και μεγάλης ιστορικής αξίας.

Ένα από αυτά, με τη μορφή ιστορικού δοκιμίου, συντάχθηκε πολύ πριν από τον μεγάλο ιστοριογραφικό πυρετό της Επανάστασης. Το έργο, *Περίληψις των Συμβάντων του Τακτικού Σώματος*¹ εκδόθηκε το 1841 ανώνυμα στο Ναύπλιο, αλλά αποδίδεται αποδεδειγμένα στον Σπυρίδωνα Σωνιέρο, επικεφαλής του Γ' Τάγματος του Ελληνικού Στρατού.

Η έρευνα που πραγματοποιήσαμε γύρω από τη δημιουργία του κατέδειξε ότι το έργο συγγράφηκε στην ελληνική γλώσσα ήδη από το 1833, αλλά μεταφράστηκε σχεδόν αμέσως στη γαλλική γλώσσα, σε χειρόγραφη μορφή, προκειμένου να παραδοθεί στον βασιλιά Όθωνα μετά την άφιξή του στην Ελλάδα. Συνολικά εντοπίστηκαν εννέα χειρόγραφα (ένα ελληνικό και οκτώ γαλλικά) τα οποία αποτελούν εκδοχές -και μάλιστα κάποτε εντελώς διαφορετικές- του ίδιου έργου και μας επιτρέπουν να παρακολουθήσουμε τις διαφορετικές φάσεις συγγραφής τόσο του ελληνικού όσο και του γαλλικού κειμένου.

Στην παρούσα ανακοίνωση θα επιχειρήσουμε να αναδείξουμε τις ιδιαιτερότητες του άγνωστου ανέκδοτου αυτού υλικού, να ερμηνεύσουμε τις διαφορετικές εκδοχές των κειμένων και να αποτιμήσουμε τη σημασία του στη στρατιωτική ιστοριογραφία. Θα αναδείξουμε, επίσης, τις συντονισμένες προσπάθειες που κατέβαλε ο Σωνιέρος για να διαδώσει το κείμενο αυτό στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο προκειμένου να καταστήσει γνωστά τα κατορθώματα του Τακτικού Στρατού σε όλη την υφήλιο, μέσα σε μια περίοδο πολιτικής και οικονομικής κρίσης.

¹ [ΣΩΝΙΕΡΟΣ Σπυρίδωνας], *Περίληψις των Συμβάντων του Τακτικού Σώματος*, *Απ' αρχής της πρώτης συστάσεως αυτού, Μέχρι της ελεύσεως της Α.Μ. του Σεβαστού ημών ΑΝΑΚΤΟΣ*, Εν Ναυπλίου, Εκ της τυπογραφίας Κωνσταντίνου Τόμπρα-Κυδωνιέως, και Κωνσταντίνου Ιωαννίδου Σμυρναίου, 1841.

Τσακαλιάδης-Σωτηράκογλου Πέτρος

cpt91@hotmail.com

Υποψήφιος Διδάκτορας Ιστορίας Γαλλικού Πολιτισμού

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Λουκία Ευθυμίου

Τα παιδιά της δεκαετίας του '90 στις σελίδες των γαλλόφωνων κόμικς

Η παιδική ηλικία είναι από τις πλέον σημαντικές στη διαμόρφωση προσωπικότητας και χαρακτήρα. Συχνά βλέπουμε την αποτύπωσή της σε έργα γραμμένα από ενηλίκους, ως κάτι υπερβολικά εξιδανικευμένο και αθώο. Τα γαλλόφωνα κόμικς για χρόνια προτιμούσαν ενήλικους ή εφηβικούς χαρακτήρες, καθώς η παιδικότητα περιοριζόταν σε κάτι αγνό και προστατευμένο. Από τα τέλη της δεκαετίας του '80 και μετά τα πράγματα αρχίζουν να αλλάζουν. Με την είσοδο των νέων τεχνολογιών και την ευρύτερη επιρροή της σεξουαλικής απελευθέρωσης βλέπουμε σταδιακά να μεταμορφώνεται η εικόνα της παιδικότητας στις σελίδες των κόμικς. Κανόνες συμπεριφοράς, ψυχαγωγία, σεξουαλικότητα, όλες οι πτυχές της ζωής ενός παιδιού, έτσι όπως αποτυπώνονται στα κόμικς, επηρεάζονται όχι μόνο από την νεοαποκτηθείσα καλλιτεχνική ελευθερία των δημιουργών, αλλά και από την ιστορική πραγματικότητα. Η συμβίωση των παιδιών με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, το διαδίκτυο και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, αλλάζει τον τρόπο παιχνιδιού, τον τρόπο μάθησης και πληροφόρησης και εισάγει τα παιδιά νωρίτερα στον κόσμο των ενηλίκων. Στόχος μας στην παρούσα εργασία θα είναι να διερευνήσουμε πώς αποτυπώνονται οι κοινωνικές αυτές εξελίξεις σε ένα μέσο λαϊκής κουλτούρας όπως τα κόμικς και να σχολιάσουμε τις αναπαραστάσεις της παιδικότητας στα γαλλόφωνα bandes dessinées, αλλά και σε άλλες μεγάλες σχολές κόμικς, όπως η αμερικανική και η ιαπωνική. Χρησιμοποιώντας ως παραδείγματα πετυχημένους τίτλους όπως το *Titeuf* και το *Le Petit Spirou* θα επικεντρωθούμε στο θέμα της απεικόνισης της παιδικής σεξουαλικότητας, καθώς και στην επίδραση των νέων τεχνολογιών στα παιδιά.

Βιβλιογραφία

- BECCHI (Egle) and JULIA (Dominique), *Histoire de l'enfance en occident. Du XVIII siècle à nos jours*, Seuil, 1998.
- GROENSTEEN (Thierry), *Un objet culturel non identifié: La bande dessinée*, Angoulême, Éditions de l'An 2, 2006.
- MAZUR (Dan) and DANNER (Alexander), *Comics: A Global History, 1968 to the Present*, London, Thames & Hudson, 2014.
- MILLER (Ann), *Reading Bande Dessinée: Critical Approaches to French-language Comic Strip*, Bristol, UK: Intellect, 2007.
- SCREECH (Matthew), *Masters of the Ninth Art: Bandes Dessinees and the Franco-Belgian Identity*, Liverpool, UK: Liverpool University Press, 2005.

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», στο πλαίσιο της Πράξης «Ενίσχυση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού μέσω της υλοποίησης διδακτορικής έρευνας» (MIS-5000432), που υλοποιεί το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τσιώλη Σοφία

sofia.tsioli@gmail.com

Υποψήφια Διδάκτορας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Μαρίνα Βήχου

Αναπτύσσοντας μια ερευνητική-συναρμογή: η περίπτωση των εργαλείων που βασίζονται στην τέχνη

Η ανακοίνωση αναφέρεται σε διδακτορική έρευνα που μελέτησε τις *δυνατότητες* (Nussbaum 2006; Crosbie 2014; Imperiale 2018) των μαθητών/μαθητριών του δημοτικού για μια πιο δίκαιη γλωσσική εκπαίδευση. Η εστίαση για τις ανάγκες αυτής της παρουσίασης έγκειται σε πτυχές της *μεθοδολογίας της έρευνας*. Συγκεκριμένα, η διερεύνηση των *δυνατοτήτων* των παιδιών πραγματοποιήθηκε μέσα από το πρίσμα του *μετα-ανθρωπιστικού παραδείγματος* υπό τον ιδεολογικό φακό της *υπερποικιλότητας* (Vertovec 2007), συνδυασμός που επηρέασε την ίδια την έννοια των *δυνατοτήτων*, καθώς και τον μεθοδολογικό προσανατολισμό που ακολουθήθηκε. Σε αυτό το πλαίσιο, απομακρυνθήκαμε από την υιοθέτηση μιας *μεθοδολογικής γραμματικής* που, συχνά, αναπαράγει θετικιστικές προσεγγίσεις οι οποίες καταλήγουν σε μια γραμμική ακολουθία ερευνητικών σταδίων επισφραγίζοντας μια σωστή μεθοδολογική επιλογή.

Αντίθετα, εκκινώντας από την έννοια της *συναρμογής* (Deleuze & Guattari, 1987; DeLanda 2016), μελετήσαμε τις *δυνατότητες* των μαθητών/μαθητριών μέσα από την ανάπτυξη μιας *ερευνητικής-συναρμογής* (Foxa & Alldred 2014; 2015; 2017) η οποία (συμ)περιλαμβάνει διαφορετικές μεθοδολογίες, ιδέες, εικόνες, ιδεολογικές κατευθύνσεις, που είναι φαινομενικά «αταίριαστες». Η συγκεκριμένη παρουσίαση εστιάζει σε προσεγγίσεις βασισμένες στην τέχνη (Leavy 2009; Prasad 2015) και επιχειρεί α. να παρουσιάσει ένα πλέγμα δημιουργικών εργαλείων παραγωγής στοιχείων-ενδείξεων που χρησιμοποιήθηκαν στις ερευνητικές παρεμβάσεις και β. να συζητήσει:

- i. τις διαδρομές μέσα από τις οποίες οι πρακτικές της τέχνης βοήθησαν στην ανάδειξη δρώντων που επηρεάζουν την προσέγγιση των *δυνατοτήτων*, αλλά συχνά μένουν αόρατοι
- ii. τη σημαντικότητα της συγκατασκευής της γνώσης με τους/τις μαθητές/μαθήτριες μέσα από την ενεργή συμμετοχή τους στις ερευνητικές διαδικασίες και
- iii. την ηθική διάσταση της *φαντασίας* στη μεθοδολογία της έρευνας και στη γλωσσική εκπαίδευση.

Βιβλιογραφία

- Crosbie, V. (2014). Capabilities for Intercultural Dialogue. *Language and Intercultural Communication*, 14(1): 91–107.
- DeLanda., M. (2006). *A New Philosophy of Society: Assemblage Theory and Social Complexity*. London: Continuum.
- Deleuze., G. & Guattari., Félix. (1987). *A Thousand Plateaus: Capitalism and Schizophrenia*, trans. Massumi Brian. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Education. *Journal of Human Development*, 7: 385–395.
- Fox, N.J. & Alldred, P. (2014). New materialist social inquiry: designs, methods and the research-assemblage. *International Journal of Social Research Methodology*, 18(4), 399–414.
- Fox, N.J. & Alldred., P. (2017). Mixed methods, materialism and the micropolitics of the research-assemblage. *International Journal of Social Research Methodology*.

- Fox, N.J. & Alldred, P. (2015). Inside the research-assemblage: new materialism and the micropolitics of social inquiry. *Sociological Research Online*, 20(2): 6.
- Imperiale, M-G. (2018). Developing language education in the Gaza Strip: pedagogies of capability and resistance. PhD thesis.
- Leavy, L. (2009). *Method Meets Art: Arts-Based Research Practice*. New York: Guilford Press.
- Nussbaum, M. (2006). Education and Democratic Citizenship: Capabilities and Quality Education, *Journal of Human Development*, 7:3, 385-395.
- Prasad, G. (2014). Portraits of plurilingualism in a French international school in toronto: Exploring the role of visual methods to access students' representations of their linguistically diverse identities. *Canadian Journal of Applied Linguistics/Revue canadienne de linguistique appliquée*, 17(1), 51-77.
- Vertovec, S. (2007). Super-diversity and its Implications. *Ethnic and Racial Studies*, 30(6): 1024-1054.